

Програма
вступного фахового випробування
з олімпійського і професійного спорту

при вступі на навчання
для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня “Магістр”
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня “Бакалавр”, “Спеціаліст”

Пояснювальна записка

Програма вступних екзаменів з олімпійського і професійного спорту для освітньо-кваліфікаційних рівнів “магістр” охоплює базову інформацію, яку дають основні сучасні науки. На вступному екзамені з олімпійського і професійного спорту здійснюється перевірка відповідності набутого рівня знань державним стандартам з олімпійського і професійного спорту. За своїм змістом та методикою проведення цей екзамен повинен відрізнятися від курсових екзаменів з окремих предметів. Він, зокрема, маєвищий ступінь узагальнення поставлених питань, більшу широту охоплюваних проблем у поєднанні з конкретними знаннями факторів наукового та практичного значення в межах вузівських програм з окремих дисциплін.

На вступному екзамені студент повинен виявити, перш за все, розуміння основних закономірностей, що розкриваються даною наукою та їх практичне значення. Одночасно він має показати рівень знань, довести своє вміння орієнтуватись у фактичному матеріалі, результатах фундаментальних наукових досліджень, знати основні джерела і володіти методикою поповнення та оновлення цих знань. Програма зорієнтована на з'ясування науково-теоретичного і методичного рівня підготовки з олімпійського і професійного спорту протягом чотирьох років навчання.

У відповідності до змісту програми екзаменаційні білети включають питання з олімпійського і професійного спорту. В програму включені розділи відповідних дисциплін.

Бакалавр має також показати готовність до самостійної практичної діяльності. Необхідно встановити, як глибоко майбутні вчителі усвідомлюють структуру, зміст та основну мету олімпійського і професійного спорту, рівень розуміння ними теоретичного матеріалу з методики викладання олімпійського і професійного спорту, вміння застосовувати його для реалізації практичних завдань школи. Розвиваючи провідні ідеї, поняття і закономірності, принципи, методи і засоби навчання

олімпійського і професійного спорту, студенти повинні тісно пов'язувати їх з практикою роботи спортивних секцій, спираючись на власні спостереження та судження, сформовані під час теоретичних занять та педагогічної практики. На екзамені необхідно продемонструвати вміння мислити творчо і самостійно.

Структура проведення випробування **ОЛІМПІЙСЬКИЙ ТА МАСОВИЙ СПОРТ**

Предмет, зміст, основні поняття і терміни дисципліни «Олімпійський і професійний спорт»

Чинники, що зумовили виникнення і розвитку олімпійського спорту; його функціонування в даний час (ідеали, цілі, організаційні, економічні; правові аспекти, взаємозв'язок з іншими соціальними явищами); перспективи розвитку у зв'язку з змінними умовами життя України та світового співтовариства; системи підготовки спортсменів-олімпійців. Основні поняття дисципліни: спорт, олімпійський спорт, Олімпійські ігри, професійний спорт, спортивне тренування, олімпійська символіка, церемоніал, клятва, концепція олімпізму.

Відмінні риси олімпійського від професійного спорту.

Олімпійські ігри в історичному аспекті

Стародавньої Греції. Легенди та міфи про Олімпійські ігри. Легенди й міфи, що розповідають про виникнення Олімпійських ігор, їх суть, значення і роль у свідомості людини. Історичні відомості про олімпійські ігри, передумови виникнення: аналіз міфологічних та літературно-документальних матеріалів. Періоди в історії Олімпійських ігор: легендарний, напівлегендарний, істеричний, їх коротка характеристика.

Відродження Олімпійських ігор та Олімпійські ігри сучасності

Передумови відродження Олімпійського руху. Характеристика перших Олімпійських ігор сучасності. П'єр де Кубертен: його погляди, ідеї, вклад у розвиток спортивного руху. Концепція олімпізму. Сучасна періодизація олімпійських ігор. Організація та програма Олімпійських ігор, олімпійський церемоніал. Атрибутика і символіка Олімпійських ігор.

Загальна характеристика олімпійського руху

Вплив Олімпійських ігор на розвиток фізичної культури та спорту. Відродження сучасного олімпізму. Спортивні союзи. Олімпійський рух: структура загальні положення, ідеї, правила. Основні принципи сучасного олімпійського руху. Економічна програма організації і проведення Олімпійських ігор. Олімпійський рух в Україні.

Структура олімпійського руху

Створення та функціонування МОК, МСФ, НОК. Президенти МОК. Структура і функції та цілі МОК МСФ, НОК. Коротка характеристика діяльності. Олімпійські конгреси. Роль та значення Міжнародних спортивних федерацій в міжнародному русі. Національний олімпійський комітет України. Національні спортивні федерації України.

Олімпійський спорт і політика

Проблема расової та національної дискримінації. Використання олімпійських ігор у політичних цілях. Інтернаціональний характер Олімпійського руху.

Спорт для інвалідів. Параолімпійські ігри

Система організацій, спортивне тренування, і змагання для людей які мають відхилення і стані здоров'я. Перші змагання.

Масовий спорт. Рух „спорт для всіх ”

Основні принципи і завдання, умови розвитку масового спорту. Рух „Спорт для всіх ” і ставлення до нього МОК.

ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

Сучасні тенденції професійного спорту

Поняття професійного спорту. Відмінні особливості олімпійського і професійного спорту. Організація професійного спорту. Мета, завдання і

функції професійного спорту. Моделі професійного спорту. Особливості системи змагань у професійному спорті. Особливості системи «драфт» у професійному спорті. Джерела прибутків у професійному спорті. Роль ЗМІ в професійному спорті.

Держава та професійний спорт

Організація й управління у професійному спорті. Професійний спорт у США, основні фактори виникнення і розвитку. Соціально-економічні аспекти сучасного професійного спорту в США. Специфіка спортивного бізнесу в США. Особливості відбору та найму спортсменів. Професійний спорт в Україні.

ОСНОВИ СПОРТИВНОГО ТРЕНУВАННЯ

Спортивна підготовка як система та багаторічний процес

Характеристика системи спортивної підготовки. Мета, завдання та напрямки спортивної підготовки. Зміст понять: спорт, спортивні досягнення, тренованість, спортивна кваліфікація, спортивний результат, спортивна діяльність, спортивний рух. Напрямки вдосконалення системи спортивної підготовки.

Структура та зміст багаторічної спортивної підготовки

Побудова процесу спортивної підготовки. Етапи спортивної підготовки та їх характеристика. Побудова спортивних тренувань за циклами. Побудова тренування в річних циклах.

Спортивний відбір у системі багаторічної підготовки

Поняття спортивного відбору, спортивної орієнтації, спортивних здібностей, спортивної обдарованості. Спортивний відбір як складова системи

підготовки спортсменів. Методи відбору та їх характеристика. Етапи спортивного відбору.

Засоби, методи та принципи спортивної підготовки

Засоби спортивної підготовки. Методи спортивної підготовки, їх характеристика. Принципи спортивної підготовки.

Види підготовки спортсменів та їх зміст

Фізична підготовка спортсменів: поняття, завдання, зміст, напрямки. Структура фізичної підготовленості спортсменів. Технічна підготовка спортсменів: мета, завдання, засоби, методи, етапи і стадії. Спортивна техніка. Технічна підготовленість спортсменів. Загальна характеристика спортивної тактики. Тактична підготовка спортсменів: поняття, зміст, напрямки. Тактична підготовленість спортсменів. Психологічна підготовка спортсменів: поняття, завдання, напрямки. Якості психіки спортсменів. Види передстартових станів, їх характеристика. Структура психологічної підготовленості спортсменів.

Змагальна діяльність у системі підготовки спортсменів

Змагальна діяльність в системі багаторічної спортивної підготовки. Зміст, структура і особливості змагальної діяльності. Поділ змагань за характером заліку та визначення результатів. Характеристика способів проведення змагань.

Система дитячого і юнацького спорту

Зміст сторін підготовки юних спортсменів на різних етапах багаторічного вдосконалення. Побудова тренувального процесу на різних етапах багаторічного вдосконалення. Методика проведення самостійних тренувальних занять. Організаційні основи підготовки юного спортсмена. Позатренувальні та позамагальні чинники в системі спортивної підготовки. Сучасні вимоги до педагогічних здібностей та професійної діяльності тренера. Тенденції розвитку дитячо-юнацького спорту в Україні.

Критерії оцінювання

відповідей абітурієнтів Інституту фізичного виховання та спорту на вступному фаховому випробуванні з “олімпійського і професійного спорту”

Rівень	Кількісна характеристика рівня	Характеристика відповіді абітурієнта
Низький	100 – 123 бали	Абітурієнт не усвідомлює змісту питань білету, не має уявлень про загальні закономірності та основи олімпійського та професійного спорту. Демонструє відсутність знань про підготовку спортсменів у професійному спорті.
Задовільний	143-188 бали	Відповіді на питання білету носять фрагментарний характер. Абітурієнт має лише загальні уявлення про професійний спорт, олімпійський рух та олімпійські види спорту. Допускає грубі помилки при відповіді на поставлені питання.
Достатній	143-188 бали	У відповідях на питання білету допускається деякі неточності або незначні помилки. Абітурієнт демонструє розуміння про професійний спорт, спроможний розкрити загальні відмінності олімпійського спорту та професійного. Не допускає грубих помилок при відповіді на поставлені питання.
Високий	190-200 бали	Абітурієнт дає повну і розгорнуту відповідь на питання білету. Його відповіді свідчать про розуміння матеріалу, вміє аналізувати закономірності, принципи, фактори олімпійського та професійного спорту. Відповідь характеризується логікою, послідовністю викладу матеріалу. Дає повні, лаконічні відповіді на додаткові питання.